

CRNA GORA
MONTENEGRO

Agencija za civilno vazduhoplovstvo – *Civil Aviation Agency*

PRORAČUN OBJAVLJENIH DUŽINA POLETNO-SLETNE STAZE

CALCULATION OF RUNWAY DECLARED DISTANCES

Uputstvo

Guidance Material (GM)

UVOD

1. Svrha

Ovo Uputstvo služi kao vodič stručnom osoblju u Agenciji za civilno vazduhoplovstvo i zaposlenima u vazduhoplovnim subjektima (operatorima aerodroma) prilikom proračuna objavljenih dužina poletno-sletne staze na aerodromima za koje Agencija izdaje certifikat aerodroma i na aerodromima za koje Agencija izdaje odobrenje za upotrebu aerodroma.

2. Referentni propisi i dokumenta

- Pravilnik o standardima i kriterijumima za nesmetanu upotrebu operativnih površina, objekata, uređaja i opreme na aerodromu („Službeni list CG“, broj 29/14, 59/2015, 19/17, 8/18 i 71/18),
- ICAO Annex 14, Vol I, Aerodromi,
- ICAO Doc. 9175 *Aerodrome Design Manual, Part 1, Runways*.

3. Osnov

Upotreba predpolja, staza za zaustavljanje i izmještanje pragova poletno-sletne staze usloveli su potrebu za preciznim mjerenjem različitih dimenzija staza koje su na raspolaganju vazduhoplovima tokom operacija slijetanja i polijetanja. Iz tog razloga, termin „objavljene dužine“ se koristi za sljedeće četiri dužine određene poletno-sletne staze:

- raspoloživa dužina za zalet (*TORA Take-Off Run Available*);
- raspoloživa dužina za polijetanje (*TODA Take-Off Distance Available*);
- raspoloživa dužina za ubrzavanje i zaustavljanje (*ASDA Accelerate – Stop Distance Available*); i
- raspoloživa dužina za slijetanje (*LDA – Landing Distance Available*).

Spisak izmjena

Izdanje	Verzija br.	Revizija br.	Datum primjene
Prvo izdanje	01	00	18. decembar 2018.

Spisak važećih stranica

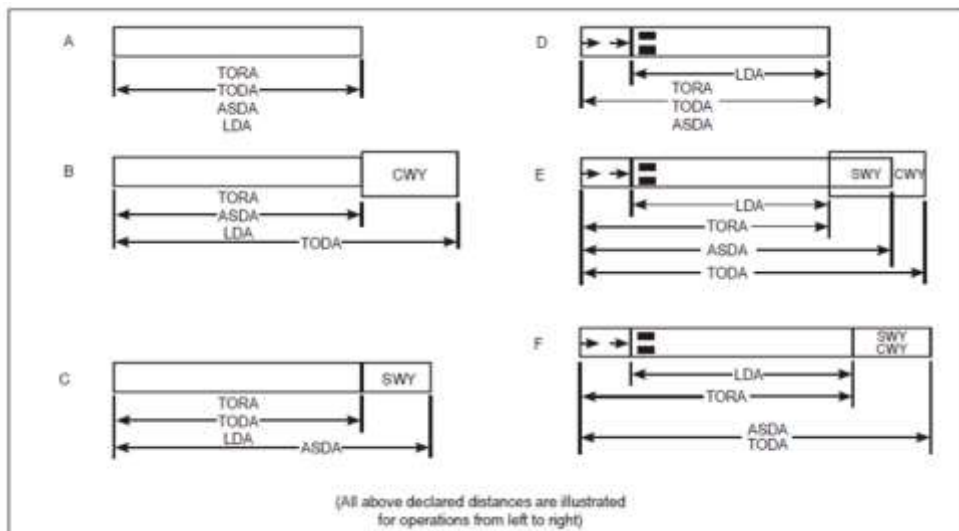
Poglavlje	Stranice	Revizija br.	Datum primjene
UVOD	2 od 6	00	18. decembar 2018.
	3 od 6	00	18. decembar 2018.
	4 od 6	00	18. decembar 2018.
PRORAČUN OBJAVLJENIH DUŽINA	5 od 6	00	18. decembar 2018.
	6 od 6	00	18. decembar 2018.

SADRŽAJ

UVOD.....	2
1. Svrha	2
2. Referentni propisi i dokumenta.....	2
3. Osnov	2
Spisak izmjena	3
Spisak važećih stranica.....	3
1. PRORAČUN OBJAVLJENIH DUŽINA.....	5
1.2 Publikovanje objavljenih dužina.....	6
1.3 Sigurnosna površina kraja poletno-sletne staze (RESA) i objavljene dužine	6

1. PRORAČUN OBJAVLJENIH DUŽINA

Kada poletno-sletna staza ne posjeduje predpolje i stazu za zaustavljanje, i kada se prag poletno-sletne staze nalazi na samoj ivici poletno-sletne staze, tada su četiri objavljene dužine poletno-sletne staze jednake, kao što je to prikazano na slici 1A.

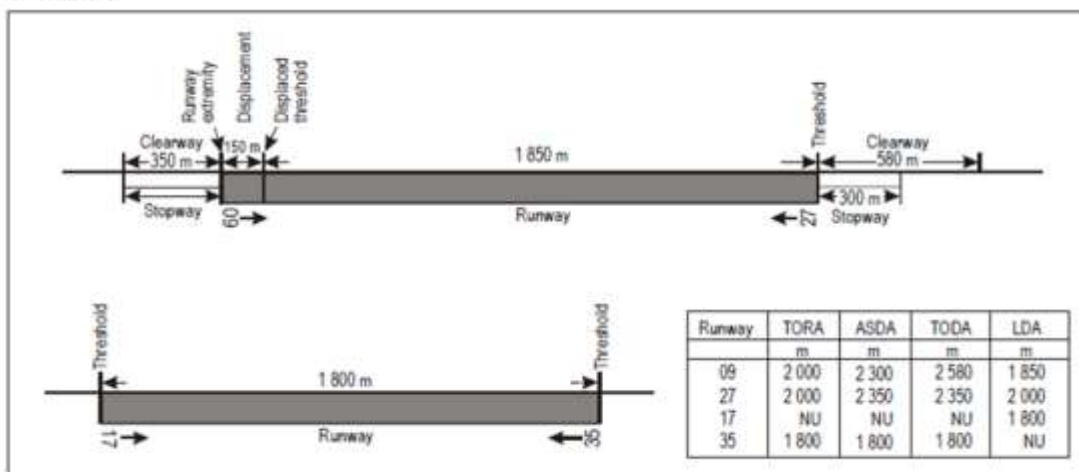

Slika 1. Uobičajeni slučajevi objavljenih dužina poletno-sletne staze

U slučaju kada poletno-sletna staza posjeduje predpolje, tada raspoloživa dužina za polijetanje (TODA) uključuje i dužinu samog predpolja, kako je to i prikazano na slici 1B.

U slučaju kada poletno-sletna staza posjeduje stazu za zaustavljanje, tada raspoloživa dužina za ubrzavanje i zaustavljanje (ASDA) uključuje i dužinu staze za zaustavljanje, kako je to i prikazano na slici 1C.

U slučaju da poletno-sletna staza ima izmješten prag, tada će raspoloživa dužina za slijetanje (LDA) biti smanjena za dužinu izmještenog praga, kako je to i prikazano na slici 1D. Izmještanje praga utiče samo na raspoloživu dužinu za slijetanje (LDA) ukoliko se slijetanje vrši na stazi sa izmještenim pragom, dok na dužine u suprotnom smjeru nema uticaja.

Slika 2. Određivanje objavljenih dužina poletno-sletne staze i način njihovog publikovanja

U slučajevima kada na poletno-sletnim stazama postoje više od jedne karakteristike (predpolje, staza za zaustavljanje, izmješten prag), tada će više objavljenih dužina poletno-sletne staze imati različite dimenzije. Proračun prati gore pomenute principe, poput onih prikazanih na slikama 1B i 1D.

Slike 1E i 1F prikazuju situaciju kod kojih poletno-sletna staza posjeduje sve tri karakteristike: predpolje, stazu za zaustavljanje i izmješten prag; i proračun objavljenih dužina poletno-sletne staze kada je to slučaj.

1.2 Publikovanje objavljenih dužina

Predloženi način publikovanja dužina poletno-sletne staze je prikazan na slici 2.

1.3 Sigurnosna površina kraja poletno-sletne staze (RESA) i objavljene dužine

U slučajevima kada nije moguća potpuna implementacija regulatornog zahtjeva po pitanju sigurnosne površine kraja poletno-sletne staze (RESA), moguće je razmotriti smanjenje određenih objavljenih dužina poletno-sletne staze, kako bi sigurna površina kraja poletno-sletne staze zadovoljila regulatorne zahtjeve.